

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 39

van **BART SOMERS**

datum: 13 november 2014

aan **SVEN GATZ**

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Jeugdbewegingen - Jongeren van vreemde origine

Het aantal jongeren dat naar de jeugdbeweging gaat, zit in de lift. Jeugdbewegingen zijn zelfs zo populair dat bepaalde groepen een ledenstop of een wachtlijst moeten invoeren. De jeugdbeweging is een plaats waar jongeren leren samenwerken en gemeenschapszin ontwikkelen. Het feit dat meer en meer jongeren zich daarvoor engageren, is een positieve evolutie.

Een jeugdbeweging zou er moeten zijn voor alle jongeren en zou dus een afspiegeling moeten zijn van de maatschappij. In het kader van gelijke kansen als transversaal thema en het belang van een "inclusieve" samenleving in de strijd tegen radicalisering, stel ik de minister graag volgende vragen m.b.t. het aantal jongeren van vreemde origine in jeugdverenigingen.

1. Is er al onderzoek gebeurd naar het percentage jongeren van vreemde origine in de Vlaamse jeugdbewegingen?
 - a) Zo ja, welke definities werden gebruikt voor "jongeren van allochtone origine"?
 - b) Werd er telkens een onderscheid gemaakt tussen jongeren afkomstig uit een EU-lidstaat en afkomstig buiten de EU?
 - c) Wat zijn de concrete cijfers?
 - d) Zijn deze cijfers bekend op het niveau van de centrumsteden?
 - e) Wat zijn de belangrijkste problemen die worden vastgesteld aangaande:
 - het werven van jongeren van allochtone origine naar jeugdbewegingen;
 - het functioneren van deze jongeren in jeugdbewegingen?
 - f) Zo er nog geen onderzoek werd gedaan, zal er op korte termijn een initiatief worden genomen om dergelijk onderzoek op te starten?
2. Is er ook bekend welke jeugdverenigingen geconfronteerd worden met overwegend jongeren van vreemde origine?
 - a) Zo ja, wat zijn de concrete cijfers?

- b) Zijn deze cijfers bekend op het niveau van de centrumsteden?
- 3. Wat is de aanpak van de Vlaamse overheid om de integratie van jongeren met een vreemde origine in Vlaamse jeugdverenigingen te bevorderen?
- 4. Is er vanuit de Vlaamse overheid in ondersteuning voorzien van de jeugdverenigingen om actief jongeren met een vreemde origine te werven en bij te dragen aan de integratie van deze jongeren?
 - a) Zo ja, op welke manier?
 - b) Zo neen, zijn hiervoor initiatieven gepland?
- 5. Wordt er ook in ondersteuning voorzien voor de vorming en opleiding van de leiding van jeugdbewegingen om deze jongeren op een gepaste manier te onthalen en te begeleiden?

ANTWOORD

op vraag nr. 39 van 13 november 2014

van **BART SOMERS**

1. In 2010 werd in opdracht van de afdeling Jeugd van het Vlaams ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media een onderzoek afgerond naar de jeugdbewegingen in Vlaanderen (De Pauw et al, 2010. Jeugdbewegingen in Vlaanderen. Een onderzoek bij groepen, leiding en leden, Agentschap ASCW: afdeling Jeugd). Het onderzoek, dat de groepen, leiding en leden van de jeugdbewegingen bevroeg, polste ook naar de aanwezigheid van diverse groepen in de jeugdbewegingen.

In het onderzoek werd zowel aan de groepsleiding gevraagd om het percentage allochtone leden te schatten en werd een schatting gemaakt op basis van de informatie die leden en de leiding die deelnamen aan het onderzoek zelf gaven. De groepsleiding schat het aandeel leden van allochtone origine op 2,1%. Uit de bevraging van de leden over hun eigen herkomst en deze van hun (groot)ouders leren we dat 11,7% van hen van allochtone herkomst is. Respondenten werden geclassificeerd als 'allochtoon' indien de jongere zelf of één van de ouders of grootouders geboren is in een land buiten België. Er werd hierbij geen onderscheid gemaakt naar het afkomstig zijn uit een EU-lidstaat of niet.

Er zijn geen cijfers beschikbaar op het niveau van de centrumsteden, in het onderzoek werd wel gekeken naar verschillen naar stedelijkheidsgraad en wat dit criterium betreft was geen verschil merkbaar.

Belangrijke problemen die we in het onderzoek zien bij het werven van de jongeren zijn: het erfelijk karakter van de jeugdbewegingen (80% van de leden had minstens één ouder die ook aan activiteiten van het jeugdwerk deelnam). Daarnaast bereiken jeugdbewegingen vaker kinderen uit intacte gezinnen, waarbij de ouders hoger opgeleid zijn en vaker tewerkgesteld zijn.

Het onderzoek leert ons ook dat men binnen de groepen niet altijd wakker ligt van de diversiteit. De houding is zeker niet negatief. Leiding en hoofdleiding beweren open te staan voor kansengroepen, maar tegelijk geven ze aan zelden actief op zoek te gaan naar deze groepen. De overtuiging leeft dat kansengroepen moeilijker te bereiken zijn, en dit omwille van een gebrek aan diversiteit in de omgeving, financiële beperkingen en geloofsovertuigingen van diverse jongeren. Over hoe deze jongeren functioneren in de jeugdbeweging hebben we weinig informatie.

2. Na het jeugdbewegingsonderzoek werd een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd bij de werkingen met maatschappelijk kwetsbare jongeren en de jeugdhuisen. Onderstaande tabel toont hier de verschillen in het bereik van diverse groepen in deze jeugdwerkvormen. Ook hier zijn geen cijfers voorhanden voor de centrumsteden.

Tabel 284 Profiel van de bezoekers - vergelijking WMKJ en JB (uit De Pauw et al., 2014, Jeugdhuisen in Vlaanderen, Een onderzoek bij jeugdhuisen, beroepskrachten, vrijwilligers en bezoekers. Agentschap ASCW: afdeling Jeugd)

	Jeugdhuis	WMKJ	Jeugdbeweging
Jongens	64,5%	75,7%	40,9%
Niet-Belg (3 gen.)	10,1%	62,4%	11,6%
<i>Schoolgaand</i>			
ASO+KSO	62,5%	22,1%	65,7%
TSO	29,3%	22,1%	28,5%
BUSO+(D)BSO	7,9%	55,9%	5,7%
<i>Gezin</i>			
Beide ouders werken	75,6%	46,2%	80,3%
Hoger geschoolde ouders	66,6%	30,4%	67,3%
Gemakkelijk rondkomen	87,0%	75,0%	94,1%
Deelname ouders JW	48,8%	18,9%	80,5%
<i>Geloof</i>			
Christen	33,7%	22,5%	41,8%
Moslim	1,2%	42,2%	0,2%
Vrijzinnig/niet gelovig	65,0%	35,3%	58,1%

Ook het JOP onderzoek toonde in de steden Gent, Brussel en Antwerpen aan dat jongeren van vreemde origine minder deelnemen aan de activiteiten van de jeugdbewegingen, maar daarentegen meer deelnemen aan specifiek jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, allochtone verenigingen en religieuze verenigingen. Ook in het speelpleinonderzoek dat momenteel loopt en dat in het voorjaar van 2015 wordt voorgesteld is aandacht voor diversiteit.

- In de Beleidsnota Jeugd gaf ik al aan dat "superdiversiteit" een prioritair aandachtspunt wordt in mijn jeugdbeleid. Ik zal uitdrukkelijk inzetten op het toegankelijk maken van het jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbaren en jongeren van vreemde origine. Ik wil nieuwe methodieken en experimenteel jeugdwerk ondersteunen dat inzet op praktische projecten. Wanneer we spreken over vernieuwing, dan kijk ik graag over de grenzen heen. Via de tweede Europese jeugdwerkconventie die we in het voorjaar organiseren, wil ik het Vlaamse jeugdwerk inspirerende voorbeelden uit het buitenland leren kennen. Daarnaast ondersteun ik ook projecten in de Rand die via het jeugdwerk willen bijdragen aan taalstimulering. Ik wil de ontmoeting tussen verschillende groepen jongeren stimuleren, bijvoorbeeld door het organiseren van een 'dag van de diversiteit', die voldoende zichtbaar is binnen het jeugdwerk. Kinderen en jongeren die minder bereikt worden leren het jeugdwerk kennen en de jeugdverenigingen leren kinderen en jongeren kennen die zij over het algemeen niet bereiken. Ik ben er ook van overtuigd dat door de sensibilisering van zo'n dag de stereotype beeldvorming over gender, seksuele identiteit, handicap en herkomst doorbroken wordt. Tot slotte wil ik een leernetwerk opstarten i.f.v. kennisdeling en uitwisseling. Met betrekking tot diversiteit blijft samen verder leren (zowel door jeugdwerkers, als (lokale) beleidsmakers) een belangrijk gegeven. Het JOP zal in 2015 extra focussen op de diversiteit bij Vlaamse jongeren.
- Er zijn geen specifieke middelen voorzien binnen het decreet houdende vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid om actief op zoek te gaan naar jongeren met een vreemde origine. Gelijke kansen is wel een van de beoordelingscriteria waaraan beleidsnota's van verenigingen afgetoetst worden. In de praktijk zijn er een aantal verenigingen die een of meer doelstellingen formuleren rond het werken voor of betrekken van jongeren met een diverse achtergrond.

Formaat vzw werkt met haar deelwerking Formaat + specifiek naar allochtone jeugdverenigingen.

Daarnaast wordt sinds 1 januari 2014 de vereniging Platform Allochtoon Jeugdwerk structureel gesubsidieerd als koepelvereniging van allochtone zelforganisaties. Reeds eerder erkende organisaties die in hoge mate werken aan jeugdwerk met jongeren van vreemde origine zijn: Arktos, Habbekrats, Uit de Marge, Groep Intro, JeS.

Voor het lokaal jeugdbeleid ontvingen in 2014 vierenvijftig lokale besturen een extra subsidie in het kader van de tweede Vlaamse beleidsprioriteit Jeugd die als doel heeft de participatie van kansengroepen aan het jeugdwerk te verhogen. Het ligt uiteraard binnen de autonomie van de lokale besturen om invulling en uitvoering te geven aan deze prioriteit, de focus ligt hier dus niet expliciet op jongeren met een vreemde origine. Toch kan men ervan uit gaan dat heel wat initiatieven die met deze subsidie betoelaagd worden deze jongeren wel tracht te betrekken. Ook in 2015 zullen deze gemeenten nogmaals een subsidie ontvangen in het kader van hun strategisch meerjarenplan.

5. De afdeling Jeugd stimuleert via de reglementering kadervorming vereniging om hun vrijwilligers te vormen. In het vormingsproces wordt gewerkt aan inzichten, houdingen en vaardigheden van de vrijwilligers. Het staat verenigingen vrij om de concrete inhoud van de cursus te bepalen. Vanaf oktober 2015 treedt het nieuwe decreet inzake de kadervorming in werking. Daarbij zal ingezet worden op het verwerven van competenties door vrijwilligers. Daarbij werd er bewust voor gekozen om niet specifiek te focussen op competenties gericht op een bepaalde doelgroep maar om competenties breed te benoemen, waarbij verenigingen ook in de toekomst verder een grote vrijheid behouden om in functie van hun werking hun programma op te stellen.